

druge jednake vrste. — Razdeljena je v tri dele, in sicer: v Štajersko, Koroško in Kranjsko. Knjižica popisuje za Savinjske planite važno savinjsko, kamniško in Rudolfovo železnico ter prav pregledno razvršča posamezne ture po važnih mestih, trgih in vaseh, odkoder je najpripravnejši pot na posamezne gore. Taki kraji so Celje, Slovenji Gradec, Vransko, Braslovče, Mozirje, Gorenji Grad, Ljubno, Luče, Solčava, Logarjeva dolina, Okrešelj, Železna Kaplja, Bela, Jezero, Črna, Kamnik, Bistriška dolina in Kranj. Dalje nahajamo v knjižici cenovnik za vodnike, pošne zveze in dobre gostilne. Popis posameznih tur je sicer kratek, toda jasen in stvaren. Knjižica povsod opozarja na prirodne krasote in posebne znamenitosti, tako na slovečo Logarjevo dolino, jedno najlepših dolin, kateri ne najdeš vrstnice. Francoski geolog Ami Boué jo imenuje jedno najlepših dolin sploh, kateri podobno najdemo samo še v Pirenejih. — Kot dodatek ima knjižica kratek kažipot na Veliki Snežnik (1796 m) na Notranjskem; sestavil ga je g. *Henrik Schollmayer*. Priloženi načrt Savinjskih planin z zaznamenovanimi poti »Slov. plan. društva« nam prav pregledno in jasno predstavlja različne ture po Savinjskih planinah in rabi zlasti turistom v ložje zavedanje, kadar sestavljajo načrt za potovanje po teh krajih. Sicer nahajamo v knjižici nekaj pomot, a te nikakor ne kratijo knjižici velike vrednosti, katero ima ne samo za turiste, ampak tudi za širše občinstvo. Tako čitaj na strani 80., 12. vrsta spodaj »desni« (m. »levi«), 10. vrsta spodaj »levi« (m. »desni«) in 9. vrsta spodaj »Katzenstein« (m. Katzen), na str. 3. pa čitaj v »Škalah« (m. Škalih). Kdor hoče natančneje spoznavati prekrasne Savinjske planine, sezi po tej knjižici, katera ima obilico zanimljivostij in podrobnostij, ki olajšujejo potovanje po teh divnih krajih. Knjižico je prav lično natisnil Drag Hribar v Celji. Sedem lepo izdelanih slik nam kaže Mozirje, Ljubno, Iglo, Logarjevo dolino z Ojstrico, sklep Logarjeve doline, Ojstrico od Robana v Robanovem kotu in c. kr. smodnišnico pri Kamniku. Knjižica se dobiva pri gg. J. Sokličih Pod trančo in Lj. Wölflingu v Špitalskih ulicah.

Nove muzikalije. »Glasbena Matica« v Ljubljani je razposlala svojim društvenikom dva nova zvezka muzikalij. V prvem je sedem moških zborov, uglasbil *P. Hugolin Sattner*, v drugem pa je natisnjen *Foersterjev* mešani zbor »Ljubica«, ki se je že nekolikokrat kar najuspešnejše pel pri velikih koncertih »Glasbene Matice«. Vsem zborom so dodani tudi posamezni glasovi. Cena Sattnerjevih skladbam 1 gld. 20 kr., Foersterjevi »Ljubici« 80 kr.; posamezni glasovi po 10 kr.

Nova šolska knjiga. Kakor čujemo, bode v Bambergovi tiskarni skoro natisnjena slovenska izdaja znane Mayerjeve nemške zgodovine starega veka, bogato okrašena z ilustracijami. Priredil jo je za slovenske srednje šole g. prof. *A. Kaspret*.

Slovensko gledališče. „Dramatično društvo“ v Ljubljani je razglasilo repertoar slovenskega gledališča za bodočo sezono. Kar se dostaje drame, uprizoré se izvirne igre, dalje igre slovaškega repertoarja, takó „Jan Vyrava“, „Noč na Karlstinu“, „Dijogen v sodu“, „Klub samcev“ in „Graničar“. Pripravljene so tudi drame „Trgovec beneški“, „Galeotto“, „Fromont ml. in Risler st.“, „Ludvik XI.“, „Daniševi“, „Adrienne Lecouvreur“, igrokaza „Svetokriški podobar“, „Moj Mirko“, veseloigre „Dobri prijatelj“, „Gospod svètnik“, „Velikomeški zrak“, „Ječa“, „O ti možjé“, „Knjižničar“, burka „Možitev na poskušnjo“, opereta „Mamselle Nitouche“ i. t. d. Dalje se na novo uprizori več veselih iger, burk in operet starega repertoarja, med drugimi prenovljeni „Gorenjski slavček“, „Pogumne Gorenjke“ i. t. d. Vodstvo drame bode v izkušenih rokah društvenih režiserjev gospodov *Dragotina Freudenreicha* in *Rudolfa Inemanna*. Anagaževane so nadalje gospe, oziroma gospodičine: *Jelena Aničeva*, *Danilova*, *Gizela* in *Matilda Nigrinova*, *Polakova*, *Slavčeva* in dr., potem gospodje *Josip Anić*, *Danilo*, *Drag. Freudenreich*, *Rud. Inemann*, *Lovšin*, *Perdan*, *Verovšek* in dr., in vrhu tega se je spopolnilo osehje z naj-

boljšimi gojenci dramske šole. — „Dramatično društvo“ bode tudi v tej sezoni odkazalo odlično mesto operi, in to zlasti slovanski. Razven oper lanskega repertoarja se bodo pele: *V. Purme* izvirna opera v treh dejanjih „Urh grof Celjski“, dalje Smetanova opera „Poljub“, poljska opera „Halka“, Mozartova „Čarobna piščal“, „Trovatore“, „Marija Rohanska“, „Marta“, „Car in tesar“, „Lahko noč, gospod Pantalon“, „Vilarsovi dragonci“ (Puščavnikov zvonček). Vodstvo opere sta prevzela gosp. prof. Gerbič in operni pevec in režiser gosp. Jos. Nolli. Izmed angaževanega osebja imenujemo prvo dramsko pevko gospodičino *Leščinsko*, koloraturno pevko gospo *Lidunko Inemannovo*, altistko gospodičino *Heleno Towarnicko pl. Sasovo*, gospo *Aničevo*, dalje gosp. *Nigrinovo*, *Polakovo* in *Aleksandrino Towarnicko pl. Sasovo*, prvega tenorista g. *Beneša*, liriskega tenorista g. *Pavška*, prvega basista g. *Vašička* in drugega basista g. *Perdana* i. t. d.

Drobtinica o Reichenburgu. Gosp. *Ivan Lapajne* omenja v svojem najnovejšem delu „Krško in Krčani“ (str. 78.) nagrobno ploščo v vikarijatni cerkvi v Krškem, ki pripoveduje o nekem Andreji Koprivi, da je bil leta 1640. pokopan v Krškem. „Sorodniki tega Koprive“, pravi pisatelj dalje, „so imeli v tistih časih Rajhenburško graščino in posestva v Krškem, bili so doma s Furlanskega, kjer so v starih časih tudi slovenski plemenitniki in veleposestniki posestva imeli. Na Furlanskem so imeli tudi posestva predniki sedanjega nemškega kancelarja Caprivi. Ali ni torej to ime isto kakor Kopriva?“ — Stvar me je kot Reichenburžana zanimala, in preiščujem o nji, spomnim se, da sem nekaj čital o rodu Caprivi v Meyerjevem Lexikonu. Tn najdemo v 18 knjigi 4. izdaje na str. 151. pod zaglavjem: „Caprivi de Caprara de Montecuculi“ to-le: „Die Familie Caprivi stammt nicht aus Italien, wie der Name, namentlich der Beiname Caprara de Montecuculi, andeutet; wahrscheinlich dagegen, wenn auch nicht urkundlich zu erweisen, ist die Abstammung von dem Friaulschen Geschlechte Capriva. Die nachweisbare Stammreihe des Geschlechtes beginnt mit einem Andreas Kopriva, dessen Söhne Andreas und Johann Franz Kopriva 1653 in den rittermässigen Adelstand des Reiches mit dem Beinamen „von Reichsberg und Nesselthal“ und 1666 in den Freiherrenstand erhoben wurden. Der Sohn des Andreas Kopriva, der die Herrschaft Reichenberg bei Cilli in Steiermark besaß, Karl Leopold, Freiherr Kopriva von Reichenberg und Nesselthal, erwarb Lanthe in Schlesien, trat in russische Kriegsdienste und fiel 1709. Sein Sohn Julius Leopold (1695 bis 1768), nach seiner Mutter lutherisch erzogen, nannte sich von Caprivi mit dem Beinamen Caprara de Montecuculi, welcher auf einer Familientradition von der Abstammung von jenem Geschlecht beruhte; seine drei Söhne traten in den preußischen Militärdienst. Einer derselben war Christian Friedrich von Caprivi, der 1821 als Oberst a. D. starb. Sein älterer Sohn fiel 30. März 1814 als Lieutenant im 1. Garderegiment vor Paris, der jüngere, Julius Eduard von Caprivi, starb als Obertribunalsrat, Mitglied des Herrenhauses und Kronsyndicus 25. December 1865; dessen ältester Sohn ist der jetzige Reichskanzler, der unvermählt ist und dem Fürsten Bismarck etwas ähnlich sieht; ein jüngerer Bruder ist Infanterieoberst“ — Kaj izvajamo iz tega? Oni Andrej Kopriva, ki ga omenja g. Lapajne († 1640.), je oče Andreja in Ivana Franca Koprive, ki sta bila leta 1653. povzdignjena v viteški in leta 1666. v baronski stan. Baron Andrej Kopriva je bil posestnik Reichenburga, ali kakor je v Meyerji, „Reichenberg“, katero ime mora biti identiško z današnjim Reichenburgom, zakaj pri Celji ni nikjer niti gradú niti razvalin Reichenberga, in opomnja v Meyerji „bei Cilli in Steiermark“ izhaja od tod, da je bil grad v okrožji nekdanje celjske grofije in pa ker je Celje najbližje večje mesto v tem delu dežele. Pradedje nemškega kancelarja Caprivi so torej ne le slovenskega rodú, ampak so bili tudi posestniki sedanjega trapištvskega samostana Reichenburga ob Savi.

Ivan Vrščaj.